

Motion till riksdagen

1988/89: Sf288

av Sigríd Bolkéus och Sinikka Bohlin (båda s)

Föräldrapenning till föräldrar med utvecklingsstörda barn

Utvecklingsstörda barn och ungdomar bor numera vanligen kvar i föräldrahemmet eller i annat familjehem tills utbildningen är avslutad vid 21 års ålder. Under yrkesutbildningen, som är mer centraliserad och ofta längre bort från hemmet, kan en del elever vara inackorderade på elevhem eller gruppbostäd under veckorna, men föräldrarna är fortfarande huvudansvariga och ungdomarnas fasta punkt i tillvaron.

Föräldrarna till utvecklingsstörda har dubbla roller, att vara både förälder och vårdare. För vårdarinsatsen ges en ersättning som vanligen motsvarar en tiondel av vad kostnaden skulle vara i offentlig vård. Föräldrarna har en ofta svår situation med stora fysiska, psykiska och ekonomiska påfrestningar.

Utvecklingsstörda barn behöver föräldrarnas stöd längre upp i åldrarna än normalutvecklade barn. Föräldrarna är de som följt barnet hela livet och känner det bäst och har stora kunskaper att hjälpa undervisande och vårdande personal att skapa en stimulerande och harmonisk miljö för respektive barn/ungdom. Utvecklingsstörda kan som regel inte bearbeta intryck och förmedla information mellan hem, skola, fritid, boende, såsom normalutvecklade barn. Däremot ger miljöstörningar ofta för den oinvidigade svårtolkade reaktioner som oro och inbundenhet. Det är en ömsesidig angelägenhet för föräldrar, barn och personal att föräldrarna hälsar på i skolan, på fritidshemmet, i boendemiljön etc. under hela skoltiden. Men för många föräldrar är det idag omöjligt att få ledigt från jobbet för dessa viktiga uppgifter, även när kontaktdagarna är slut vid 12 års ålder. Om man får ledigt är det med uppoffrande av lön. Ofta blir det lång bortavaro, eftersom utvecklingsstörda som regel inte går i den närmaste skolan.

När ett utvecklingsstört barn blir sjukt gäller samma regler som för alla barn upp till 12 år. Med läkarintyg på att barnet inte klarar sig själv hemma kan ersättning för "sjukt barn" beviljas upp till 16 års ålder. Men många ungdomar även vuxna behöver tillsyn och hjälp även efter 16 årsdagen. Vid läkarbesök, psykologsamtal o.dyl. kan föräldrarna också behöva vara med, men också då vädja till arbetsgivarens välvilja och sin egen ekonomi.

Det skulle vara av stort värde om föräldrar till utvecklingsstörda kunde få rätt till kontaktdagar med ersättning från försäkringskassan för besök i skola, fritidshem, elevhem o.dyl. under hela skoltiden t.o.m. avslutad gymnasieskola eller motsvarande.

Likaså skulle det vara en stor trygghet om föräldrar till dessa ungdomar i ungdomsskolan skulle ha rätt till ersättning då vård behövs i hemmet vid sjukdom och det är angeläget med medföljare till sjukvård, tandvård och psykolog.

Mot. 1988/89
Sf288

Hemställen

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av utvidgad föräldrapenning till föräldrar med utvecklingsstörda barn.

Stockholm den 24 januari 1989

Sigrid Bolkéus (s)

Sinikka Bohlin (s)